

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

04.03.2016р.

м. Полтава

№ 01/32-рш

Справа № 01-02-50/79-2015

**Про закриття провадження
у справі № 01-02-50/79-2015**

Адміністративна колегія Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення), розглянувши матеріали справи № 01-02-50/79-2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Хорольського комунального підприємства «Комунсервіс» (надалі – Хорольське КП «Комунсервіс», підприємство) (37800, м. Хорол, вул. Шевченка, 33а; ідентифікаційний код – 32429709) та подання з попередніми висновками у справі

ВСТАНОВИЛА:

Розгляд справи № 01-02-50/79-2015 розпочато розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 23.06.2015р. № 01/83-р за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Хорольського КП «Комунсервіс», передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом бездіяльності, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку.

Провадження у справі № 01-02-50/79-2015 розпочато територіальним відділенням за результатом розгляду заяви гр.Калініченка С.А. (м.Хорол) щодо здійснення розрахунку та встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій рішеннями виконкому Хорольської міської ради №338 від 29.07.2008р. та №395 від 26.10.2009р.

За результатами розгляду справи № 01-02-50/79-2015 встановлено наступне.

Послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій в м.Хорол надає Хорольське КП «Комунсервіс».

Хорольське КП «Комунсервіс» є юридичною особою (Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи Серія АОО № 494304).

Ідентифікаційний код – 32429709.

Місцезнаходження підприємства: вул. Шевченка, 33А, м.Хорол, Хорольський р-н, Полтавська обл., 37800.

Дата державної реєстрації підприємства: 24.11.2003, номер запису: 1 580 120 0000 000064.

Відповідно до Статуту, затвердженого Хорольською міською радою рішенням від 22.04.2008 року №73 (із доповненнями та змінами) Хорольське КП «Комунсервіс» створене рішенням 14 сесії Хорольської міської ради від 29.10.2003 року шляхом перетворення

Хорольського виробничого управління житлово комунального господарства і є його правонаступником.

Форма власності – комунальна. Власник і засновник підприємства – Хорольська міська рада.

Згідно Довідки АБ № 598560 з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) види діяльності за КВЕД - 2010: 36.00 Забір очищення та постачання води; 81.29 Інші види діяльності з прибирання.

Отже, у відповідності до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Хорольське КП «Комунсервіс» є суб'єктом господарювання.

Визначення монопольного (домінуючого) становища.

Визначення монопольного (домінуючого) становища Хорольського КП «Комунсервіс» проведено відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02 №49-р та зареєстрованої у Міністерстві юстиції України за №317/6605 від 01.04.02 (надалі – Методика).

Об'єктом аналізу для визначення монопольного (домінуючого) становища є Хорольське КП «Комунсервіс», яке діє на ринку «утримання будинків і споруд та прибудинкових територій».

Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

суб'єкт господарювання – Хорольське КП «Комунсервіс»,

конкретний товар (продукція, роботи, послуги) - послуга з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Споживачами вказаного товару є мешканці житлових будинків, що знаходяться на балансі Хорольського КП «Комунсервіс».

Продавцем вищевказаного товару є Хорольське КП «Комунсервіс».

Визначення товарних меж ринку.

Ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція (пункт 1.3 Методики).

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів з точки зору їх виробництва (пункт 5.1. Методики).

Відповідно до визначень, наведених у ст. 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»:

- «житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилых приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил;

- утримання будинків і прибудинкових територій – господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством».

Згідно Статуту Хорольського КП «Комунсервіс», метою створення підприємства є максимальне задоволення потреб населення міста по виробленню, створенню та наданню житлово-комунальних послуг споживачам, проведення робіт з благоустрою міста, забезпечення споживачів у наданні житлових послуг, тощо.

Предметом діяльності підприємства є, зокрема, надання житлових послуг з утримання, будівництва та ремонту об'єктів житлового призначення комунальної власності територіальної громади міста Хорола, експлуатація об'єктів житлового призначення комунальної власності територіальної громади міста Хорола (п.п.2.2.16 та 2.2.17 Статуту).

Хорольське КП «Комунсервіс» визначено виконавцем послуг з управління, експлуатації та утримання житлового фонду комунальної власності територіальної громади м.Хорол на підставі рішення 33 сесії V скликання Хорольської міської ради від 01.07.2008р. №158.

Згідно пункту 2 вказаного рішення на баланс Хорольського КП «Комунсервіс» передано житловий фонд комунальної власності територіальної громади міста, який знаходився на балансі «Хорольського державного житлово-експлуатаційного підприємства», для його управління, експлуатації та утримання.

Відповідно до додатку до вказаного рішення на баланс Хорольському КП «Комунсервіс» передано 93 житлових будинків.

Як повідомило Хорольське КП «Комунсервіс», на балансі підприємства знаходиться 38 житлових будинків, з них обслуговуються 26 будинків.

Кількість споживачів послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій станом на 01.06.2015 року – 694, кількість укладених договорів із споживачами – 538.

Обсяг наданих послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій становить за 2013 рік – 215,4 тис.грн.; за 2014 рік – 214,4 тис.грн.; за 1 кв.2015 року – 53,1 тис.грн.

Хорольський КП «Комунсервіс» надає послуги на підставі договорів про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, укладених з мешканцями житлових будинків, що знаходяться на балансі підприємства. Предметом договорів, укладених із споживачами, є забезпечення виконавцем надання послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у житловому будинку, а споживачем – забезпечення своєчасної оплати таких послуг за встановленим тарифом у строк та на умовах, що передбачені цим договором.

Таким чином, Хорольське КП «Комунсервіс» фактично діє на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Взаємозамінні товари (товарні групи), з огляду на умови отримання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, відсутні. Також, ці послуги не можуть бути замінені іншими послугами з альтернативних джерел, а споживачі послуг, які їх отримують, не можуть відмовитись від послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, які надає Хорольське КП «Комунсервіс».

Отже, для дослідження у справі, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару визначено ринок «послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій».

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Як було встановлено в ході проведеного дослідження, Хорольське КП «Комунсервіс» надає послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій в межах міста Хорол (в межах обслуговуючих підприємством територій).

Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій було визначено територію м.Хорол (в межах обслуговуючих територій цього підприємства).

Визначення часових меж ринку

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно - грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою (пункт 7.1 Методики).

Часовими межами ринку визначено період 2013-2014 років та поточний період 2015р.

Споживачами послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є фізичні та юридичні особи, які є власниками або користувачами житлових та нежитлових приміщень, розташованих у будинках, переданих Підприємству на баланс (в управління) та/або обслуговування. Особливості Послуг з утримання (зокрема, цілісність внутрішньобудинкових мереж, прибудинкової території тощо) обумовлюють можливість їх надання власникам та користувачам приміщень одного будинку (групи будинків) лише одним суб'єктом господарювання.

Так, згідно зі статтею 24 Житлового кодексу Української РСР (із змінами та доповненнями) жилий будинок може експлуатуватися тільки однією житлово - експлуатаційною організацією. Якщо для експлуатації будинків відомчого або громадського житлового фонду не може бути створено житлово - експлуатаційну організацію, експлуатація будинків здійснюється безпосередньо відповідним підприємством, установою, організацією.

Специфіка ринків послуг з утримання полягає в тому, що суб'єкт ринку надає їх всім власникам та користувачам приміщень одного будинку, при цьому окремому споживачеві багатоквартирного будинку неможливо: відмовитися від цих послуг та їх виконавців; обрати іншого надавача послуг.

Характерною рисою послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є те, що вона надається споживачам будинку тільки тим суб'єктом господарювання, на балансі (обслуговуванні) якого знаходиться будинок.

Тобто, один споживач, який мешкає у цьому будинку не може відмовитися від отримання цієї послуги та перейти від споживання послуги з утримання будинків і прибудинкових територій, яку надає Хорольське КП «Комунсервіс», до споживання такої ж послуги іншого суб'єкту господарювання.

Враховуючи наведене, в житлових будинках, що знаходяться на балансі Хорольського КП «Комунсервіс», єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, є Хорольське КП «Комунсервіс».

Отже, у відповідності до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, за результатами проведених досліджень та за підсумками діяльності у період 2013-2014 роки та поточний період 2015 року Хорольське КП «Комунсервіс» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку утримання будинків і споруд та прибудинкових територій в територіальних (географічних) межах м.Хорол (в межах обслуговуючих територій цього підприємства) з часткою 100,0 %.

I. Згідно з частиною 2 статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Разом з тим, відповідно до ст.7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону.

Згідно ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

За повідомленням Хорольського КП «Комунсервіс» (лист від 15.06.15 №207/01-10), тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій підприємству були затверджені рішенням виконавчого комітету Хорольської міської ради від 29.07.2008р. №338 шляхом фактичного перенесення тарифів з рішення виконавчого комітету Хорольської міської ради від 28.08.2007 року №347, яким затверджувалися тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для Хорольського державного комунального житлово-експлуатаційного підприємства (надалі - Хорольське ДК ЖЕП).

Хорольське КП «Комунсервіс» є правонаступником Хорольського ДК ЖЕП відповідно до рішення виконавчого комітету Хорольської міської ради від 15.04.2008 року №187 та рішення 30 сесії Хорольської міської ради V скликання від 22.04.2008 року №73.

За повідомленням виконавчого комітету Хорольської міської ради, в зв'язку з тим, що Хорольське КП «Комунсервіс» є правонаступником Хорольського ДК ЖЕП, підприємством використовувались тарифи, які були затверджені для ДК ЖЕП.

Рішенням виконавчого комітету Хорольської міської ради від 29.07.2008р. №338 затверджено Хорольському КП «Комунсервіс» наступні тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій:

- які знаходяться на балансі КП «Комунсервіс» для населення, що мешкає в житлових будинках з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням в розмірі 0,66 грн. за 1 кв.м загальної площі з урахуванням ПДВ 20% (п.1 рішення);
- для населення, що мешкає в будинках з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням без підвальних приміщень в розмірі 0,61 грн. за 1 кв.м загальної площі з урахуванням ПДВ 20% (п.2 рішення);
- для населення, що мешкає в житлових будинках без внутрішньо будинкового інженерного обладнання в розмірі 0,38 грн. за 1 кв.м загальної площі з урахуванням ПДВ 20% (п.3 рішення).

Рішенням виконавчого комітету Хорольської міської ради від 26.10.2009р. №395 «Про внесення змін у рішення виконавчого комітету від 29.07.2008 року №338», затверджено тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій згідно додатків 1-3.

За повідомленням виконавчого комітету Хорольської міської ради, внесення змін до рішення виконкому Хорольської міської ради від 29.07.2008 року №338 «Про затвердження розміру тарифів на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій КП «Комунсервіс» проводились на підставі протесту прокурора Хорольського району №1718 від 12.10.2009 року.

Таким чином, розмір чинних на даний час тарифів на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, встановлених рішенням виконавчого комітету Хорольської міської ради від 26.10.2009р. №395, не змінювався з 28.08.2007 року. В додатках до рішення зазначено, що розрахунки вартості робіт з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій здійснено згідно постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2005р. №560.

Так, вартість робіт з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по Хорольському КП «Комунсервіс» з 01 серпня 2008 року становить:

Найменування робіт з утримання будинків та прибудинкових територій	з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням (з підвальними приміщеннями)	з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням (без підвальних приміщень)	без внутрішньо будинкового інженерного обладнання
вивезення та утилізація твердого побутового грубого сміття	0,0042	0,005	0,007
освітлення сходових кліток та підвалів	0,059	0,0416	0,0316
прибирання прибудинкових територій	0,0304	0,025	-
обслуговування внутрішньобудинкових систем водопостачання та водовідведення	0,212	0,1742	-

обслуговування димовентиляційних каналів	0,0113	0,0287	-
прибирання підвалів, тех поверхів, покрівель	0,007	-	-
підготовка житлового фонду до експлуатації в зимовий період	0,015	0,015	0,015
очищення каналізаційних колодязів	0,0024	0,008	-
розрахунок вартості поточного ремонту			
- покрівля	0,0428	0,074	0,169
- підізди, сходові клітки	0,06	0,0292	-
- несучі та захисні конструкції будинку	0,0501	0,0635	0,0546
- столярні вироби	0,0243	0,0243	0,0243
інші прямі витрати передбачені законодавством	0,0015	0,0015	0,0015
Собівартість 1 м2 загальної площі	0,52	0,49	0,303
Рентабельність 5%	0,03	0,02	0,015
Всього	0,55	0,51	0,318
ПДВ 20%	0,11	0,10	0,062
Вартість 1 м2 загальної площі	0,66	0,61	0,38

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2005р. №560 розмір тарифів (нормативних витрат, пов'язаних з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій) визначається по кожному будинку окремо залежно від кількісних показників фактичного надання послуг з урахуванням забезпечення належного санітарно - гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій згідно з типовим переліком послуг, тоді як рішенням виконавчого комітету затверджено розрахунок вартості робіт з утримання будинків та прибудинкових територій по групах житлових будинків, а саме з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням з підвальними приміщеннями (Додаток №1 до рішення); з внутрішньо будинковим інженерним обладнанням без підвальних приміщень (Додаток №2 до рішення) та без внутрішньо будинкового інженерного обладнання (Додаток №3 до рішення).

Під час установлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на 1 кв. метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку) (пункт 3 Порядку формування тарифу).

Разом з тим, постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2005р. № 560, якою було затверджено Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, на підставі якої було сформовано вищевказаний тариф на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для мешканців житлових будинків міста Хорол, втратила чинність на підставі постанови Кабінету Міністрів України № 529 від 20.05.2009 року.

Відповідно до вимог Порядку формування тарифу № 529 від 20.05.2009 року (чинного на момент прийняття рішення виконавчого комітету Хорольської міської ради від 26.10.2009р. №395), тарифи (нормативні витрати, пов'язані з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій) розраховуються окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників фактичного надання послуг з урахуванням забезпечення належного санітарно-

гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням типового переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Під час установлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на 1 кв. метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку) (пункт 3 Порядку формування тарифу).

На даний час чинною є постанова Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги».

Вказаною постановою в свою чергу затверджено Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (надалі – Порядок).

Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги (далі - виконавці), суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями (далі - субпідрядники), органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках) (пункт 1 Порядку).

Відповідно до пункту 2 Порядку визначено, що тариф на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (далі - тариф на послуги) - вартість надання таких послуг, розрахована на основі економічно обґрунтованих планованих (нормативних) витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість.

Тариф на послуги розраховується окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників послуг, що фактично повинні надаватися для забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням переліку послуг згідно з додатком до цього Порядку.

За повідомленням виконавчого комітету Хорольської міської ради, Хорольське КП «Комунсервіс» у період 2008-2015 років не зверталось до Хорольської міської ради про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій. Отже, підприємством розмір тарифу для різних за рівнем інженерного обладнання будинків не визначений.

Таким чином, тарифи затверджені рішенням виконавчого комітету Хорольської міської ради від 26.10.2009р. №395 з порушенням вимог п.2 та п.3 постанови Кабінету Міністрів України № 529 від 20.05.2009 року (у редакції, чинній на момент встановлення вказаної плати), що призводить до непрозорого визначення вартості усіх послуг з розрахунку на 1 кв.м. загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку). Адже, житлові будинки мають різну технічну характеристику (площу будинку, протяжність внутрішніх мереж, середньомісячну кількість використаної електроенергії на освітлення місць загального користування; кількість вентиляційних каналів); різну кількість мешканців будинків; різну площу прибудинкової території тощо.

Враховуючи вищевикладене, бездіяльність Хорольського КП «Комунсервіс» яка полягає у не здійсненні розрахунків тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у встановленому законодавством порядку, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

II. Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначені основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Згідно ст.20 цього Закону споживач має право одержувати вчасно відповідної якості житлово-комунальні послуги, на зменшення розміру плати за надані послуги в разі їх надання не в повному обсязі, відхилення їх кількісних і якісних показників від нормативних виконавець здійснює перерахунок розміру плати. Якість надання послуг визначається відповідно до затвердженої органом місцевого самоврядування структури та періодичності проведення робіт. На підставі ч.1 ст.19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.

Закон України «Про житлово-комунальні послуги» передбачає відповідальність виконавців/виробників за недотримання вимог стандартів, нормативів, норм, порядків та правил (ч.1 п.6 ст.30 закону).

Відповідно до визначення термінів, наведених у ст.1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» якість житлово-комунальної послуги – сукупність нормативних характеристик житлово-комунальної послуги, що визначає її здатність задовольняти встановлені або передбачувані потреби споживача відповідно до законодавства.

Наказом Держжитлокомунгоспу України від 17.05.2005 №76, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 25.08.2005р. за №927/11207, затверджено Правила утримання жилих будинків та прибудинкових територій (надалі – Правила). Ці Правила визначають порядок надання послуг з утримання будинків і прибудинкових територій.

Відповідно до п.2 Правил, технічне обслуговування жилих будинків – комплекс робіт, спрямованих на підтримку справності елементів будівель чи заданих параметрів та режимів роботи технічного обладнання.

Склад робіт з технічного обслуговування жилих будинків і терміни їх виконання відображаються в плані-графіку, що складається виконавцем послуг на тиждень, місяць і рік (п.2.3.1 Правил).

Також, відповідно до п.п.2.4.4 та 2.4.6. Правил перелік ремонтних робіт на кожен будинок, включений до річного плану поточного ремонту, розробляється виконавцем послуг або власником. Проведений поточний ремонт житлового будинку підлягає прийманню комісією у складі: представників власника будинку (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельного кооперативу, будинкового комітету тощо) та виконавця послуг.

Тобто, відповідно до Правил, Хорольське КП «Комунсервіс» повинно здійснювати планування виконання робіт по кожному будинку окремо при наданні послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Проте, підтверджуючих документів щодо планування виконання робіт підприємством з поточного ремонту; технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем; підготовки житлового фонду до експлуатації в зимовий період та інших прямих витрат передбачених законодавством (обсяг та склад робіт в розрізі житлових будинків, термінів їх виконання) на 2013-2015 роки по Хорольському КП «Комунсервіс», відповідно до п.п. 2.3.1, 2.4.4 Правил, не надано.

Як повідомило Хорольське КП «Комунсервіс», плани-графіки планово-попереджувального часткового ремонту та санітарно-гігієнічного обслуговування на 2013 та 2014 роках не склалися, а наданий підприємством план-графік планово-попереджувального часткового ремонту та санітарно-гігієнічного обслуговування на 2015 рік не містить обсяг та склад робіт в розрізі житлових будинків, термінів їх виконання.

Тобто, під час розгляду справи встановлено, що планування робіт при наданні послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій Хорольським КП «Комунсервіс» не проводилось.

Слід зазначити, що Хорольським КП «Комунсервіс» обслуговується 26 житлових будинків. При цьому, відповідно до встановлених органом місцевого самоврядування тарифів на послуги, складовими структури чинного тарифу на послуги з утримання будинків і споруд та

прибудинкових територій, що надаються Хорольським КП «Комунсервіс», є витрати на 10 видів робіт з утримання будинків: вивезення та утилізація твердого побутового сміття; освітлення сходових кліток та підвалів; прибирання прибудинкової території; обслуговування внутрішньобудинкових систем водо-, теплопостачання, водовідведення; обслуговування димовентиляційних каналів; прибирання підвалів, техповерхів, покрівель; підготовка житлового фонду до експлуатації в зимовий період; очищення каналізаційних колодязів; поточний ремонт покрівлі, під'їздів сходових кліток, підвальних приміщень, несучих та захисних конструкцій будинку, столярні вироби; інші прямі витрати передбачені законодавством.

Рішенням виконкому Хорольської міської ради від 27.09.2005р. №331 затверджено структуру тарифів, періодичність та строки виконання робіт по наданню послуг Хорольським ДКЖЕП з обслуговування будинків і прибудинкових територій. Вказане рішення використовує у своїй діяльності при наданні послуг з утримання будинків і Хорольське КП «Комунсервіс».

В ході розгляду справи підприємство надало інформація щодо працівників Хорольського КП «Комунсервіс», задіяних у наданні послуг у утримання будинків і споруд та прибудинкових територій за період 2013-2015 років (згідно штатних розписів по житлово-експлуатаційній дільниці):

2013 рік	2014 рік	2015 рік
інженер з організації експлуатації та ремонту житлового фонду - 1	майстер житлового фонду - 1	майстер житлового фонду - 1
штукатур - 1	-	-
маляр - 1	-	-
пічник-муляр - 1	пічник-муляр - 1	пічник-муляр - 1
газоелектрозварювальник - 0,5	-	-
двірник - 1	двірник - 1	двірник - 1
слюсар аварійно-відновлювальних робіт - 1,5	слюсар аварійно-відновлювальних робіт - 1	слюсар аварійно-відновлювальних робіт - 1
слюсар-електрик - 1	слюсар-електрик - 0,5	слюсар-електрик - 0,5
Разом - 8 одиниць	Разом - 4,5 одиниць	Разом - 4,5 одиниць

Відповідно до наданої підприємством територіальному відділенню інформації, роботи з прибирання прибудинкової території, а також прибирання підвалів, техповерхів, покрівель виконує лише один дворник. Роботи з підготовки житлового фонду до експлуатації в зимовий період здійснюють слюсар аварійно-відновлювальних робіт та газоелектрозварник. Слід зазначити, що на підприємстві працює лише один газоелектрозварник, який також задіяний при наданні послуг водопостачання та водовідведення. А слюсар аварійно-відновлювальних робіт також задіяний у виконанні робіт з обслуговування внутрішньобудинкових систем водопостачання та водовідведення, а також робіт з очищення каналізаційних колодязів. Пічник-муляр виконує роботи з обслуговування димовентиляційних каналів, а також роботи з поточного ремонту покрівлі, під'їздів, сходових кліток, несучих та захисних конструкцій будинку, столярних виробів.

Таким чином, кількість працівників, що задіяні при наданні послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій як згідно штатного розкладу так і фактично протягом 2013-2015 років значно зменшилась, а надання декількох видів робіт по всіх житлових будинках, що знаходяться на балансі підприємства, лише одним працівником унеможливило якісне виконання цих робіт або взагалі їх виконання.

Відповідно до наданих Хорольським КП «Комунсервіс» документів, споживачі звертались до підприємства щодо надання послуг з утримання будинків не в повному обсязі та неякісного надання послуг, не забезпечення належного технічного стану багатоквартирного будинку.

Разом з тим, за інформацією підприємства, перерахунки споживачам за ненадані або надані послуги не в повному обсязі Хорольським КП «Комунсервіс» протягом 2013-2015 років не здійснювались.

Тобто, аналіз наданих територіальному відділенню документів свідчить про відсутність прозорого механізму та чіткого контролю надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по кожному будинку окремо, що може призвести до не надання або неякісного надання цієї послуги споживачам.

Відсутність переліку та обсягу запланованих робіт з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем, поточного ремонту елементів зовнішнього упорядження, поточного ремонту конструктивних елементів будинку (зокрема даху) в розрізі житлових будинків, витрати на виконання яких передбачено у тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, відсутність належним чином документально підтвердженого обсягу виконаних робіт з поточного ремонту (представником власника будинку - споживача), може призвести до надання споживачам послуг в неповному обсязі. За таких умов споживачі можуть сплачувати за послуги, які фактично не отримували, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Враховуючи вищевикладене, бездіяльність Хорольського КП «Комунсервіс», яка полягає у не здійсненні планування виконання робіт з технічного обслуговування житлових будинків (з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем, поточного ремонту конструктивних елементів будинку тощо) в розрізі житлових будинків, витрати на виконання яких передбачено у тарифі на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, та документального підтвердження їх виконання, в т.ч. контролю з боку споживачів, відповідно до вимог порядків і правил згідно із законодавством, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно - господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень. Рекомендації надаються у формі листа.

Враховуючи викладене та з метою усунення причин, які сприяють діям, що мають ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія територіального відділення, листом від 27.10.2015 року № 01/5078-ррк, надала Хорольському КП «Комунсервіс» обов'язкові для розгляду рекомендації.

Адміністративна колегія територіального відділення рекомендувала Хорольському КП «Комунсервіс» привести діяльність при наданні послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у відповідність до вимог чинного законодавства та вжити заходів щодо:

- здійснення розрахунку тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у відповідності до Порядку формування тарифів на послуги;
- забезпечення дотримання порядку планування виконання робіт з технічного обслуговування житлових будинків (з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем, поточного ремонту конструктивних елементів будинку тощо) в розрізі житлових будинків, витрати на виконання яких передбачено у тарифі на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, та документального підтвердження їх виконання, в т.ч. контролю з боку споживачів, відповідно до вимог порядків і правил згідно із законодавством.

Листом від 09.11.2015р. № 507/01-10 Хорольське КП «Комунсервіс» повідомило територіальне відділення про виконання ним рекомендацій.

Вказаним листом Хорольське КП «Комунсервіс» повідомило територіальне відділення, що рекомендації розглянуті на виробничій нараді. На підприємстві створений наказ від 06.11.2015р. №141/0 про приведення у відповідність тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій до вимог чинного законодавства; направлений лист до виконкому Хорольської міської ради щодо затвердження переліку послуг, періодичності та строків їх надання, що будуть включені в структуру тарифу. Також, за повідомленням КП «Комунсервіс», на даний час на підприємстві приступили до формування тарифів по кожному житловому будинку в розрахунку кожної складової окремо.

За повідомленням виконавчого комітету Хорольської міської ради (лист від 24.12.15 №1127/02.1-24) на засіданні виконавчого комітету міської ради 17 грудня 2015 року затверджено перелік, періодичність та строк надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, які надає Хорольське КП «Комунсервіс» (рішення виконкому від 17.12.15 №324).

Також, листом від 01.02.16 №125/02-28 виконавчим комітетом Хорольської міської ради повідомлено про те, що підприємство здійснило розрахунки тарифів на послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій в розрізі кожного будинку та листом від 29.01.16 №57/01-10 падало розрахунки на розгляд. На даний час інформація про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності доводиться до відома споживачів.

Територіальне відділення листами від 27.10.15 №01/5080 та №01/5080 сторонам у справі направило подання з попередніми висновками про закриття провадження у справі №01-02-50/79-2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Хорольського КП «Комунсервіс», на яке заперечень щодо закриття провадження у справі не надано.

Відповідно до матеріалів справи порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству.

Згідно із частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною третьою статті 46, статтею 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001р. № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001р. за №291/5482, із змінами та доповненнями, п. 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 29.06.1998р. №169-р, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22.07.1998р. за №471/2911, із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі №01-02-50/79-2015 згідно зі статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме за підстав виконання відповідачем рекомендацій, наданих адміністративною колегією територіального відділення листом від 27.10.2015р. №01/5078-ррк.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.